

WYROK Z DNIA 17 MAJA 2005 R.
SNO 22/05

Przewodniczący: sędzia SN Marian Buliński.

Sędziowie SN: Maria Grzelka, Henryk Pietrzkowski (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny na rozprawie z udziałem Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2005 r. sprawy sędziego Sądu Rejonowego w związku z odwołaniem sędziego od wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 14 marca 2005 sygn. akt (...) 1/05

u t r z y m a ł w m o c y z a s k a r ż o n y w y r o k.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny wyrokiem z dnia 14 marca 2005 r. uznał sędziego Sądu Rejonowego winną popełnienia dwóch czynów polegających na tym, że:

1. w okresie od dnia 20 listopada 1998 r. do dnia 7 grudnia 1998 r. prawidłowo pouczona o odpowiedzialności za złożenie niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, świadoma treści art. 82 § 1 i 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.), złożyła niezgodne z prawdą oświadczenie, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944 – 1990 osób pełniących funkcje publiczne (jedn. tekst: Dz. U. z 1999 r. Nr 42, poz. 428 ze zm.), stwierdzenie czego prawomocnym orzeczeniem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 2 marca 2004 r. jest – stosownie do art. 30 ust. 1 powołanej ustawy - równoznaczne z utratą wskazanych w art. 61 § 1 pkt 2 Prawa o ustroju sądów powszechnych (u.s.p.) kwalifikacji moralnych w postaci nieskazitelności charakteru, niezbędnych do zajmowania funkcji publicznych,

2. w okresie trwania postępowania lustracyjnego odstąpiła od wywiązania się z obowiązku wynikającego z art. 90 u.s.p., nie powiadamiając Prezesa Sądu Okręgowego o dotyczącym jej postępowaniu lustracyjnym przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie.

Uznając czyny te za przewinienie służbowe i dyscyplinarne z art. 107 § 1 u.s.p. Sąd Apelacyjny powołanym wyrokiem wymierzył sędziemu Sądowi Rejonowego na podstawie art. 109 § 1 pkt 5 u.s.p. karę dyscyplinarną złożenia sędziego z urzędu.

Obwiniona w odwołaniu od powyższego wyroku zarzuciła obrazę przepisów art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 i 424 § 1 k.p.k. oraz art. 7 k.p.k. przez:

- pominięcie dowodów z akt spraw lustracyjnych przed Sądem Apelacyjnym – Sądem Lustracyjnym w Warszawie oraz przed Sądem Najwyższym, który postanowieniem z dnia 15 grudnia 2004 r. oddalił kasację obwinionej jako oczywiście bezzasadną, akt S.O.S „C. (...)” – 24805 i akt „F.(...)” nr 4907, teczki nr (...) oraz akt tajnych wymienionych w uzasadnieniach orzeczeń Sądu Apelacyjnego – Sądu Lustracyjnego w Warszawie na okoliczność rzeczywistego charakteru kontaktów obwinionej ze służbą bezpieczeństwa oraz faktycznego stopnia uchybienia przez obwinioną godności urzędu i utraty przez nią kwalifikacji moralnych, niezbędnych do zajmowania funkcji publicznych;

- pominięcie dowodu z przesłuchania świadka – Prezesa Sądu Rejonowego na okoliczność ustalenia spełnienia przez obwinioną kryteriów nieskazitelności charakteru oraz spełnienia przez nią kwalifikacji moralnych niezbędnych do pełnienia służby sędziowskiej, a także dowodu z przesłuchania świadka – Prezesa Sądu Okręgowego na okoliczność niezwłocznego zawiadomienia przez obwinioną o toczącym się postępowaniu lustracyjnym;

- nieprzeprowadzenie z urzędu dowodu z konfrontacji między obwinioną a Prezesem Sądu Okręgowego na okoliczność rozmowy przeprowadzonej we wrześniu 2001 r., podczas której obwiniona poinformowała o toczącym się postępowaniu lustracyjnym;

- niewyjaśnienie podstawy prawnej wyroku wskutek nie ustosunkowania się do treści art. 30 ustawy lustracyjnej, przewidującego zróżnicowany sposób postępowania z osobami, wobec których Sąd Lustracyjny orzekł o złożeniu niezgodnego z prawdą oświadczenia;

- ukształtowanie przekonania Sądu bez uwzględnienia wszystkich dowodów i dokonanie ich oceny w sposób dowolny z przekroczeniem zasady swobodnej oceny dowodów.

Skarżąca wnosiła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu – Sądowi Dyscyplinarnemu do ponownego rozpoznania, ewentualnie o zmianę tego orzeczenia i uniewinnienie obwinionej od zarzucanych jej deliktów dyscyplinarnych.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny, odnosząc się do wyjaśnień obwinionej, według której informacje przekazane oficerowi Służby Bezpieczeństwa były nieistotne, zasadnie podkreślił, że zgodnie z art.1 ustawy z dnia 11 kwietnia 1997 r. o ujawnieniu pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z nimi w latach 1944 – 1990 osób pełniących funkcje publiczne, dalej jako „ustawa lustracyjna”, sądem właściwym do orzekania o zgodności z prawdą oświadczeń dotyczących pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa wymienionych w ustawie lub współpracy z tymi organami we wskazanym okresie, jest Sąd Apelacyjny – Sąd Lustracyjny w Warszawie. Prawomocne orzeczenie tego Sądu jest wiążące dla

Sądu Dyscyplinarnego. Nie podlegają ocenie Sądu Dyscyplinarnego także prawne skutki orzeczenia Sądu Lustracyjnego z dnia 2 marca 2004 r. Zgodnie z art. 30 ust. 2 ustawy lustracyjnej „prawomocne orzeczenie Sądu, stwierdzające fakt złożenia przez osobę lustrowaną niezgodnego z prawdą oświadczenia powoduje utratę zajmowanego stanowiska lub funkcji, do których pełnienia wymagane są cechy określone w ust. 1 ...”. W art. 30 ust. 1 ustawy lustracyjnej wymienione zostały następujące cechy: nieskazitelnosc charakteru, nieposzlakowana opinia, dobra opinia obywatelska przestrzeganie zasad moralnych. Cechy te są niezbędne do zajmowania funkcji publicznych określonych w odpowiednich ustawach (art. 30 ust. 1 ustawy lustracyjnej). Okolicznosc, że skutek w postaci utraty zajmowanego stanowiska „nie dotyczy sędziów, którzy w tym zakresie podlegają sądownictwu dyscyplinarnemu” (art. 30 ust. 2 *in fine* ustawy lustracyjnej) nie oznacza – wbrew zarzutom podniesionym w odwołaniu – że Sąd Dyscyplinarny może dokonywać odmiennej oceny oraz ustaleń, które stanowiły podstawę faktyczną i prawną wyroku Sądu Lustracyjnego. Uregulowanie przyjęte w art. 30 ust. 2 *in fine* ustawy lustracyjnej jest konsekwencją konstytucyjnej gwarancji niezawisłości sędziowskiej wyrażonej w art. 180 ust. 1 i 2 Konstytucji RP. Zgodnie z tym przepisem sędziowie są nieusuwalni, a złożenie sędziego z urzędu, zawieszenie w urzędowaniu, przeniesienie do innej siedziby lub na inne stanowisko wbrew jego woli może nastąpić jedynie na mocy orzeczenia sądu i tylko w przypadkach określonych w ustawie. Orzeczenie Sądu Lustracyjnego z dnia 2 marca 2004 r. wydane w stosunku do sędziego Sądu Rejonowego jest jednoznaczne z utratą przez niego atrybutu nieskazitelnego charakteru, co zarazem oznacza utratę kwalifikacji wymaganych od osoby pełniąccej służbę sędziowską (art. 61 § 1 pkt 2 u.s.p.). Jedyną karą dyscyplinarną jaką powinien orzec w stosunku do obwinionej Sąd Dyscyplinarny była orzeczona przez ten Sąd kara złożenia sędziego z urzędu. Z tych względów zarzuty powołane w odwołaniu, a mające związek z pierwszym czynem nie zasługiwały na uwzględnienie.

Bezzasadne są także zarzuty związane z drugim czynem. Twierdzenie obwinionej, że powiadomiła Prezesa Sądu Okręgowego o toczącym się postępowaniu lustracyjnym zostało zakwestionowane przez tegoż Prezesa. Skoro więc obwiniona nie zachowała trybu i formy powiadomienia, o których mowa w art. 89 § 1 i art. 90 u.s.p., to Sąd Apelacyjny trafnie uznał, że obwiniona jest winna popełnienia także drugiego z zarzucanych jej czynów.

Z tych wszystkich względów należało orzec jak w sentencji.